

Akvakultura v Poľsku

Andrzej Lirski

Instytut Rybactwa Śródlądowego im. St. Sakowicza, Olsztyn

Polskie Towarzystwo Rybackie w Poznaniu

Cztery główne typy polskiej akwakultury

Podstawowe rozróżnienie:

- akwakultura niskointensywna
- akwakultura intensywna

Polska akwakultura w 2020 roku

Akwakultura niskointensywna

Stawy ziemne o powierzchniach dochodzących do kilkuset ha

Stawy karpiove – ok. **63,1 tys. ha** pow. ewidencyjnej (ok. **53,8 tys. ha** pow. produkcyjnej) (**85,3%**)

Liczba podmiotów – ok. **900**

Produkcja ryb konsumpcyjnych – ok. **24 tys. ton**, materiału obsadowego i zarybieniowego – **10,3 tys. ton**

Liczba produkowanych gatunków ryb konsumpcyjnych – **26**, materiału obsadowego i zarybieniowego – **27**

Udział w ogólnej produkcji ryb konsumpcyjnych – ok. **48% (ilościowo)**, ok. **38% (wartość)**

Akwakultura intensywna

Stawy betonowe, tory wodne, baseny, przegrody, sadze, RAS, inne

Tory wodne, baseny tuczowe, przegrody, sadze – ok. **870 tys. m³**

Stawy betonowe – ok. **64,0 ha**

Systemy recyrkulacyjne – **430 szt./ok. 86 tys. m³**

Liczba podmiotów – ok. **230**

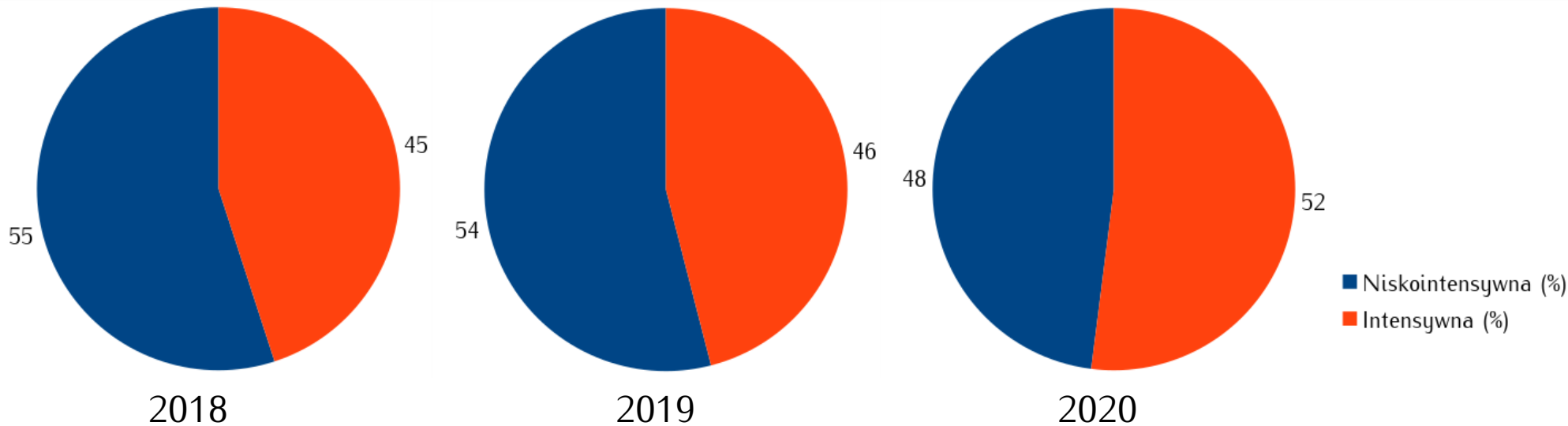
Produkcja ryb konsumpcyjnych – ok. **26 tys. ton**, sprzedaż materiału obsadowego i zarybieniowego – **1,8 tys. ton**

Liczba produkowanych gatunków ryb konsumpcyjnych – **10**

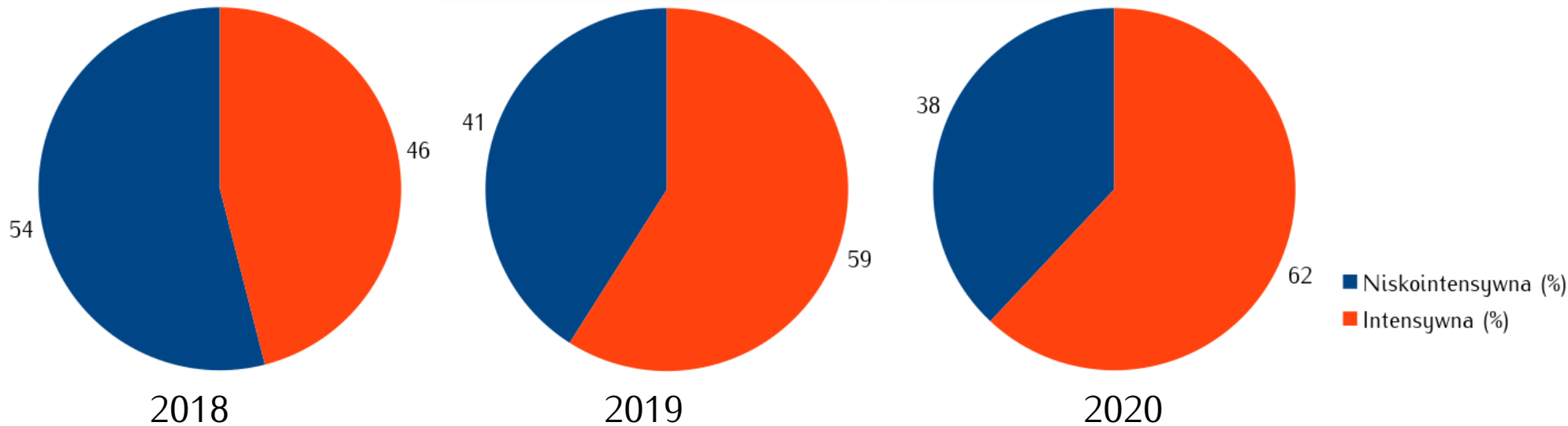
Liczba produkowanych gatunków ryb do zarybień i obsad – **13**

Udział w ogólnej produkcji ryb konsumpcyjnych – ok. **52% (ilościowo)**, ok. **62% (wartość)**

Udział akwakultury niskointensywnej i intensywnej w produkcji ogólnej (%)

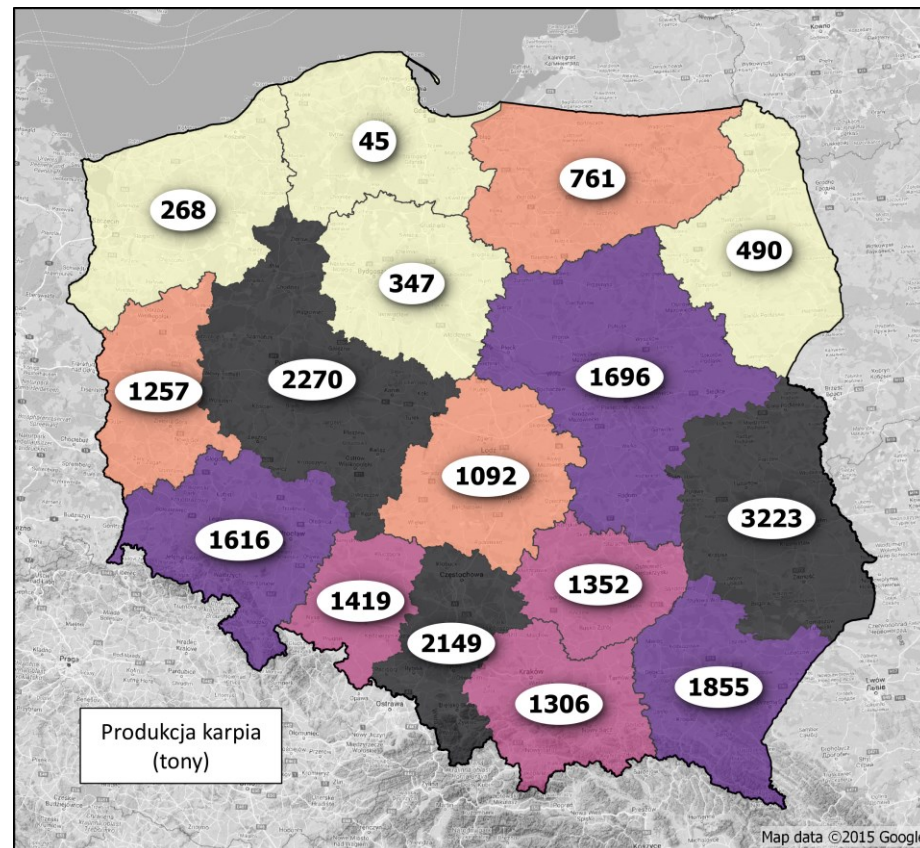
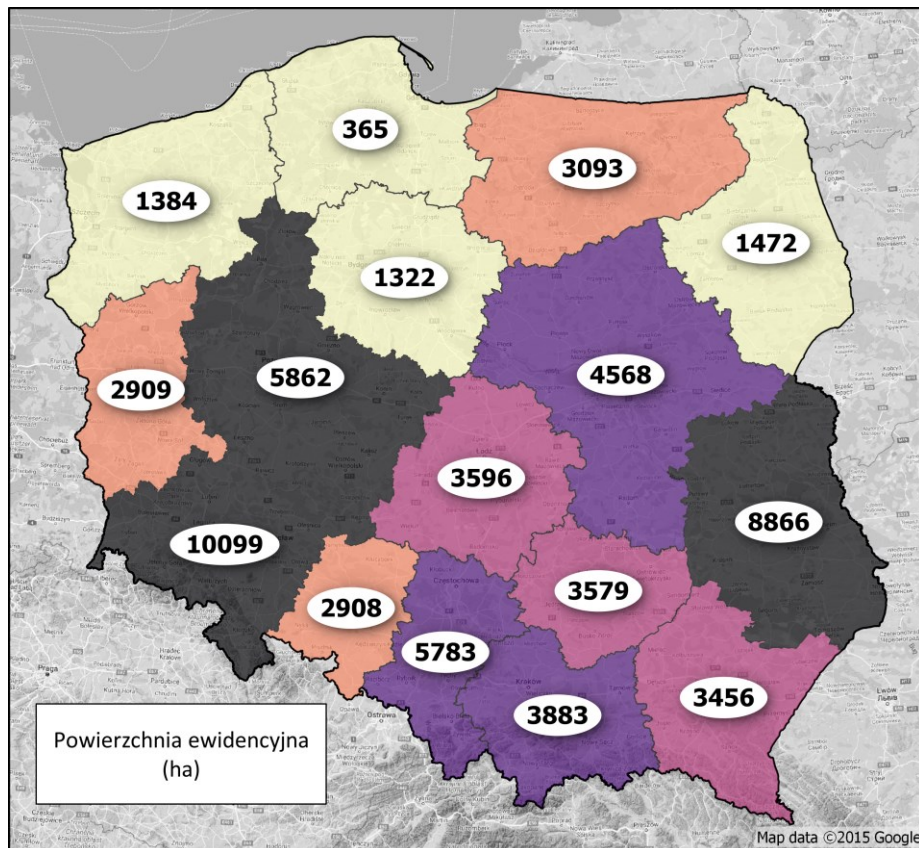
Wartości sprzedaży akwakultury niskointensywnej i intensywnej w produkcji ogólnej (%)

Struktura wielkości gospodarstw karpiowych w Polsce w 2020 roku

klasa wielkości (ha)	udział w liczbie (%)	udział w powierzchni (%)	udział w produkcji (%)
do 5,0	18,4	0,7	1,4
5,1 – 50,0	52,5	15,4	18,0
50,1 – 100,0	13,4	14,2	16,0
100,1 – 500,0	14,2	43,2	46,4
500,1 – 1000,0	1,2	13,5	14,6
>1000	0,2	13,0	3,7

Aktualnie Polska dysponuje największą powierzchnią stawów ziemnych oraz wielkością produkcji karpia handlowego w Unii Europejskiej.

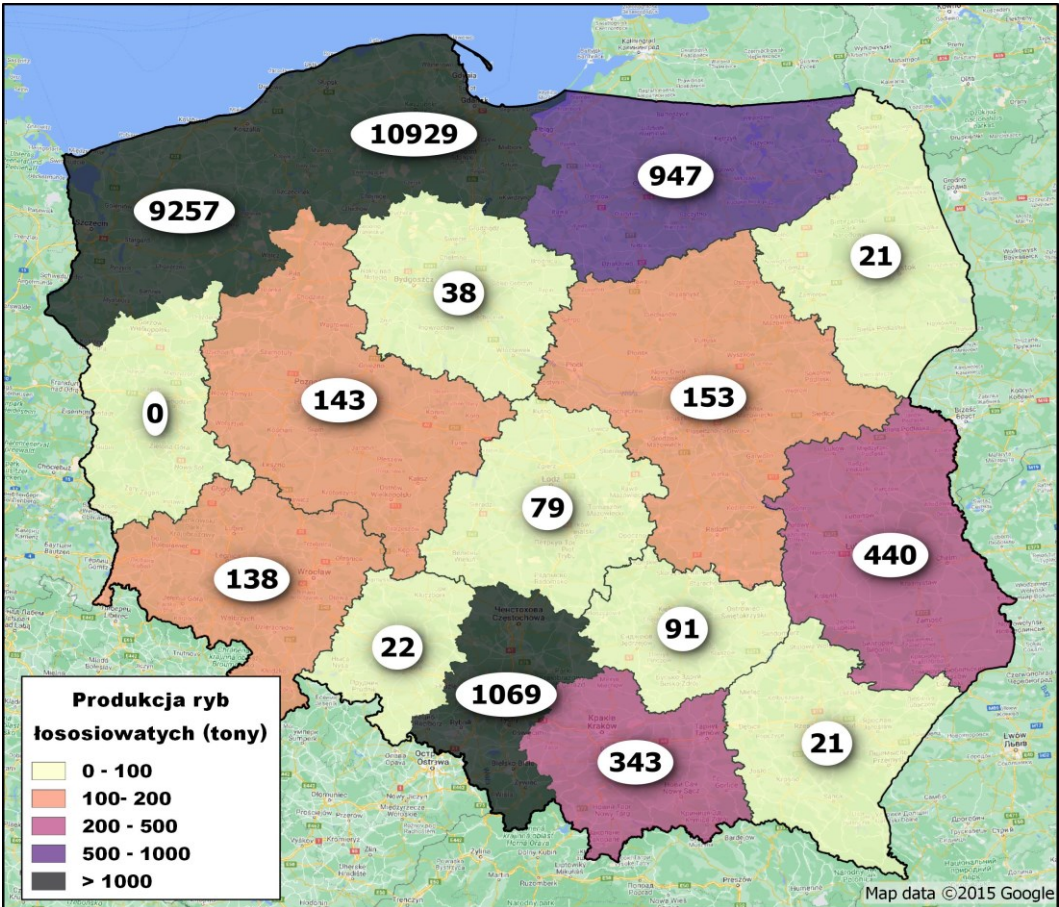

Ogólna powierzchnia = 63,1 tys. ha

Ogólna produkcja karpia = 21,2 tys. ton

Badania statystyczne IRS przy zastosowaniu kwestionariusza RRW-22

Produkcja ryb łososiowatych (tony) w 2020 roku

W 2020 roku łączna produkcja ryb łososiowatych wyniosła 24,4 tys. ton.

Większość gospodarstw specjalizujących się w chowie ryb łososiowatych umiejscowiona jest w Polsce północnej.

Polska jest na czwartym miejscu w produkcji pstrągów w Unii Europejskiej.

Ranking produkcji ryb konsumpcyjnych z polskiej akwakultury (tys. ton)

Gatunek	2020 r.	2019 r.	Zmiana [%]
1. karp	21,15	21,25	- 0,5
2. pstrąg tęczowy	21,02	16,29	+ 29,0
3. palia	2,06	1,95	+ 5,6
4. jesiotr	1,07	0,81	+ 32,1
5. tołpyga pstra	0,93	0,81	+ 14,8
6. amur biały	0,88	0,77	+ 14,3
7. łosoś	0,70	0,70	0,0
8. sum afrykański	0,56	0,23	+ 143,5
9. szczupak	0,23	0,24	- 4,2
10. karasie	0,20	0,27	- 25,9

Łączna produkcja:
50,06 tys. ton

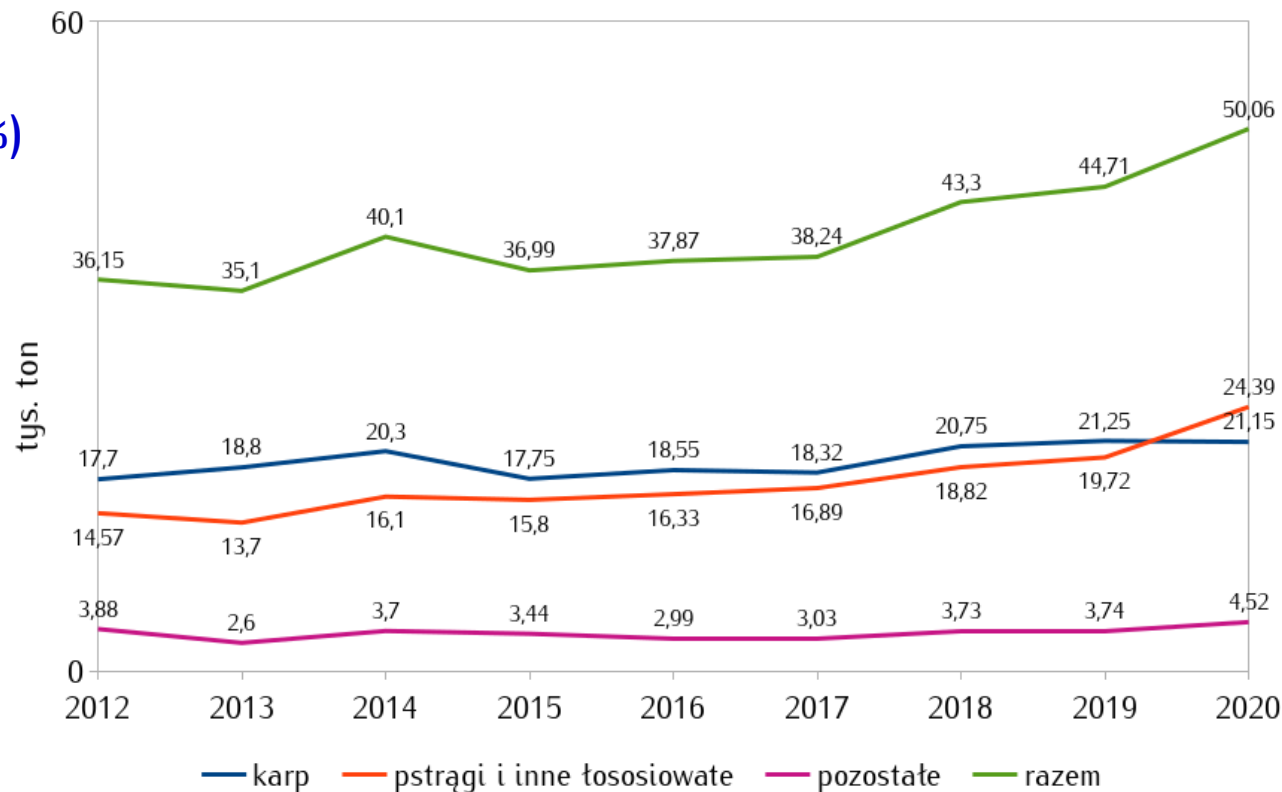
Ranking cen zbytu ryb konsumpcyjnych z polskiej akwakultury (PLN/kg)

Gatunek	Cena w 2019 r.	Cena w 2020 r.	Zmiana [%]
1. węgorz	92,47	84,33	-8,8
2. sandacz	33,79	33,60	-0,6
3. łosoś	28,00	27,96	-0,1
4. jesiotr	22,42	23,12	+ 3,1
5. szczupak	20,04	21,54	+7,5
6. sum europejski	20,66	21,18	+2,5
7. palia	14,68	17,12	+16,6
8. lin	14,53	14,82	+2,0
9. pstrąg tęczowy	12,83	13,04	+1,6
10. pstrąg źródlany	13,89	15,93	+14,7
karp	8,63	9,33	+8,1

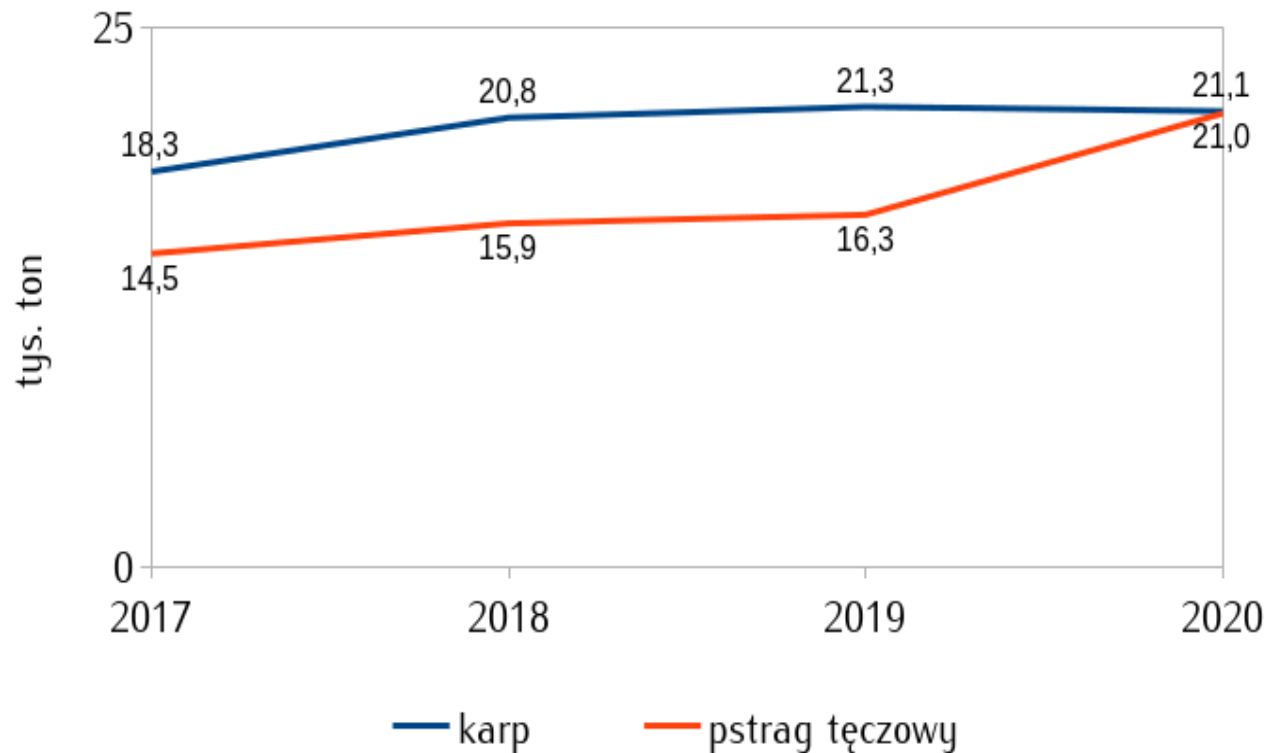
Produkcja ryb (tys. ton) w polskiej akwakulturze w latach 2012-2020

Wzrosty w latach 2012-2020 (%)

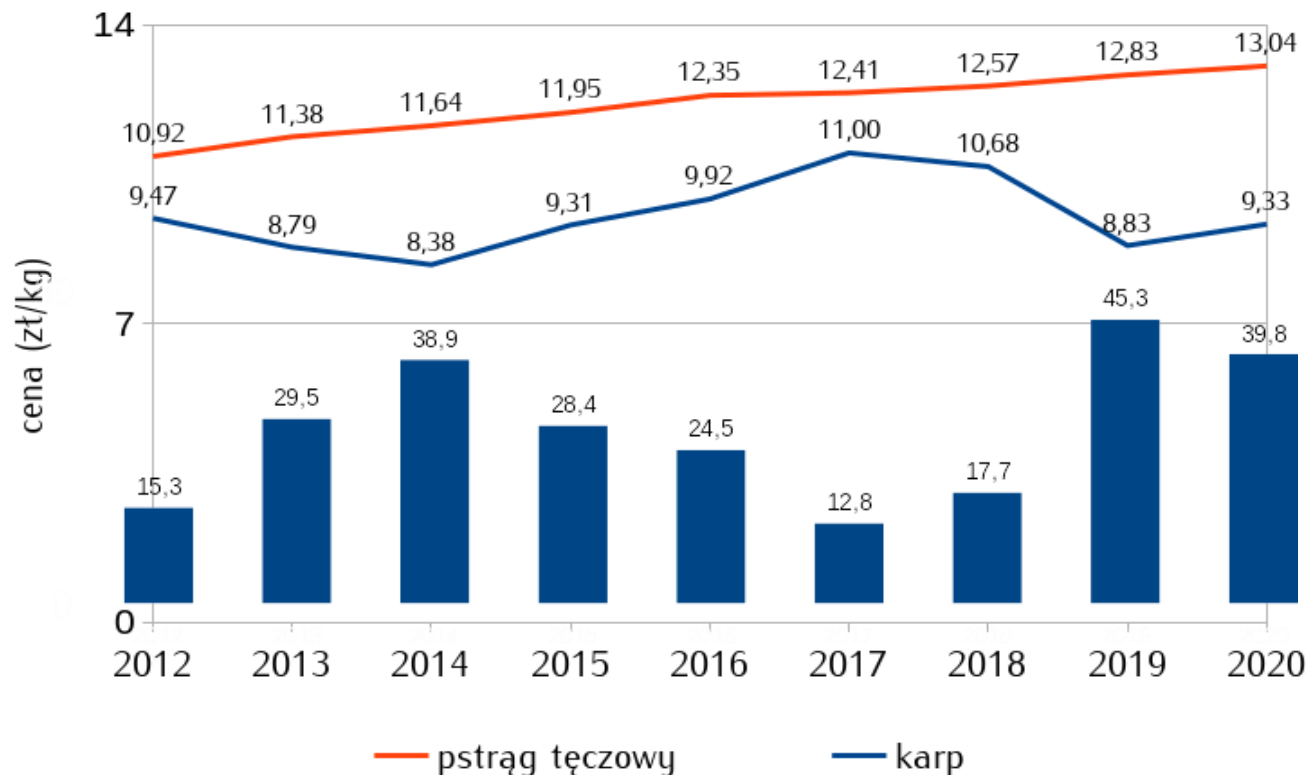
karp	19,5
łososiołate	67,4
pozostałe	16,2
cała akwakultura	38,5

Produkcja karpia i pstrąga tęczowego (tys. ton) w polskiej akwakulturze w latach 2017-2020

Ceny pstrąga tęczowego i karpia (PLN/kg) w latach 2012-2020

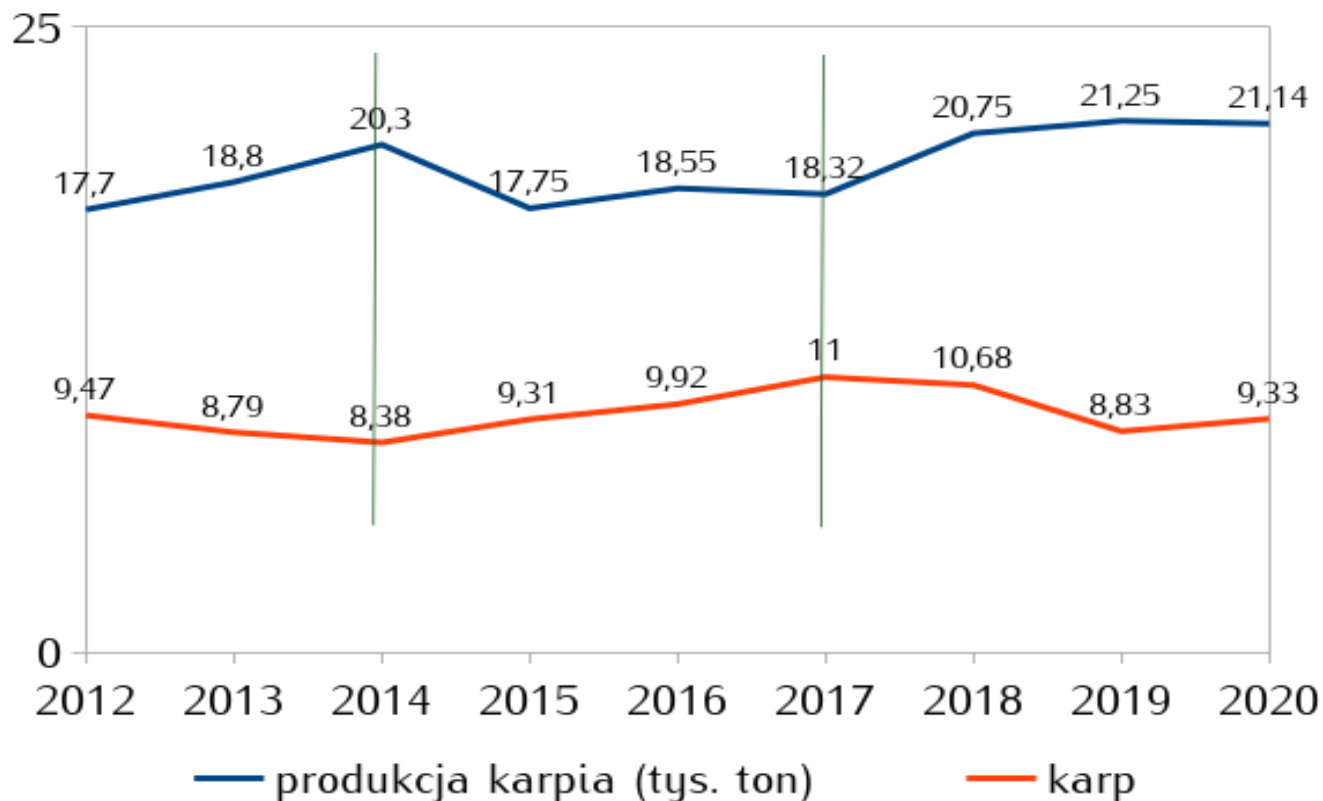

Zmiany cen (%)

Karp -1,6

Pstrąg tęczowy +20,1

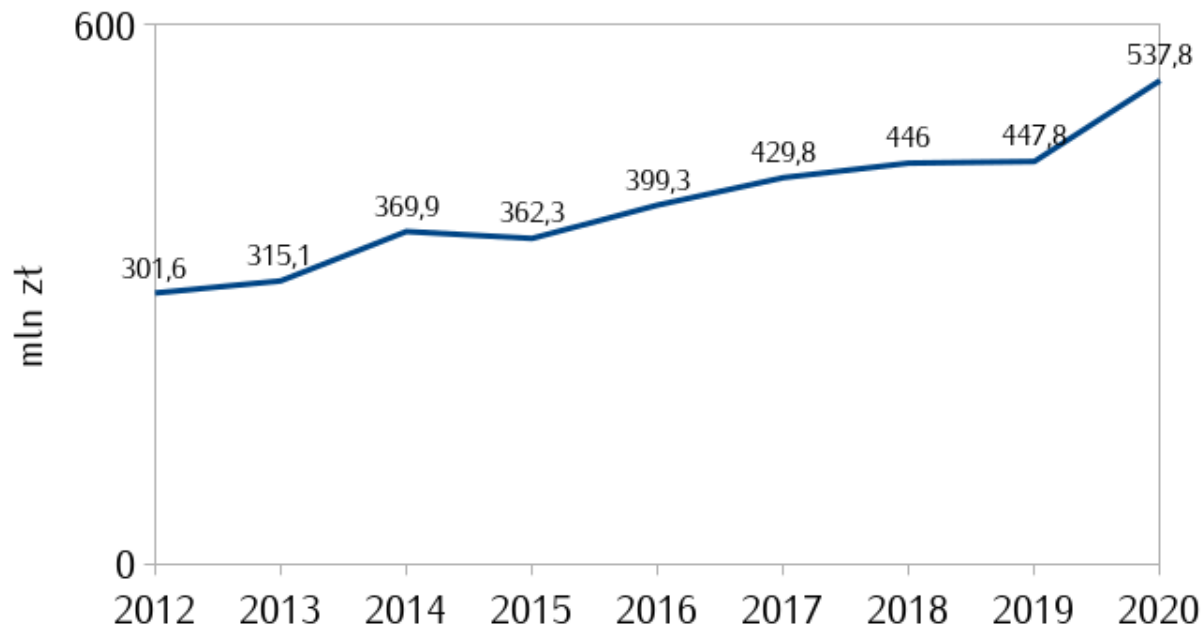
Wielkość produkcji (tys. ton) i ceny (PLN/kg) karpia w latach 2012-2020

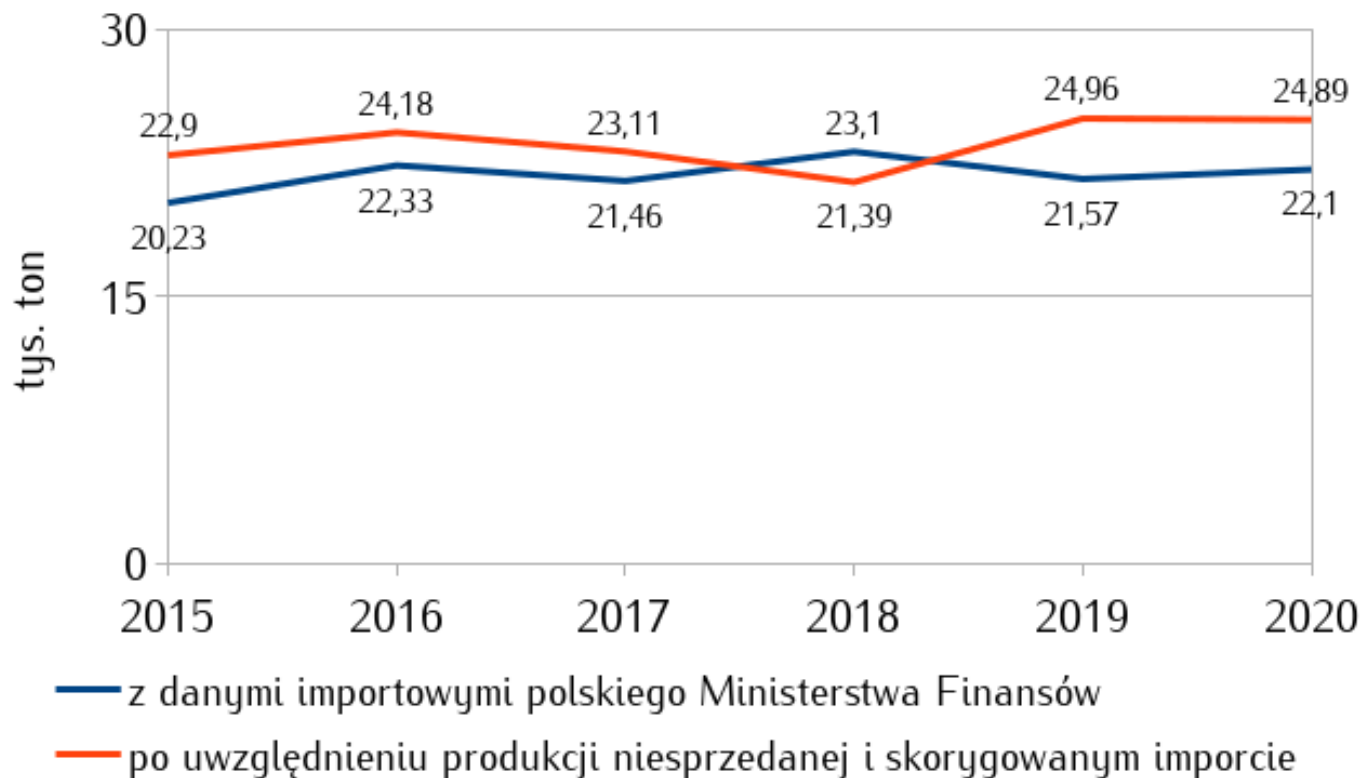
Wartość sprzedaży ryb konsumpcyjnych z akwakultury (mln PLN) w latach 2012-2020

W latach 2012-2020
wartość sprzedanych ryb
pochodzących z akwakultury
wzrosła o około **78%**, natomiast
w ostatnim roku o około **20%**.

Wartość sprzedaży produkcji
akwakultury (ryby + ikra
przeznaczona do konsumpcji)
w 2020 r. wyniosła około **564 mln
PLN**.

Wielkość polskiego rynku karpia (tys. ton) w latach 2015-2020

EFMRA – Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury na lata 2021-2027

Budżet na EFMRA na lata 2021-2027 wynosi: 6,108 mld Euro.

Budżet dla Polski: 512.387.953 Euro (co stanowi 9,65% całej alokacji).

Jest to 4 co do wielkości alokacja w Unii Europejskiej.

Planowany zakres działania w Priorytecie „Akwakultura” w latach 2021-2027

Dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

AKWAKULTURA	100%
KAPITAŁ LUDZKI	8,3%
Program edukacyjno-promocyjny	
Szkolenia i konferencje	
Ubezpieczenie zasobów akwakultury	
INWESTYCJE I INNOWACJE W AKWAKULTURZE	55,1%
Inwestycje w akwakulturze	
Inwestycje produkcyjne w zrównoważoną akwakulturę	
Inwestycje w redukcję zużycia energii	
Dodatkowe inwestycje wspierające rozwój gospodarstw	
Projekty pilotażowe	
Dywersyfikacja działalności	
AKWAKULTURA ŚRODOWISKOWA	36,6%
Usługi środowiskowe	
Ochrona zasobów genetycznych	
Budowa banku genów	

Podsumowanie rynku karpia w Polsce

1. Polska dysponuje największym w UE rynkiem karpia, którego aktualną chłonność można ocenić na 22 -25 tys. ton, istnieje rynkowy potencjał do zwiększania sprzedaży,
2. Jak dotychczas polski rynek karpia nie jest w pełni samowystarczalny, konieczny jest import, którego wielkość można oszacować w zależności od wielkości produkcji krajowej na około 2 do 5 tys. ton,
3. Od 2000 roku ceny zbytu i ceny importowe znajdują się długookresowym trendzie wzrostowym, jednak w wielu sezonach uzyskane ceny nie gwarantują rentowności produkcji,
4. Istnieje silny związek pomiędzy wielkością produkcji krajowej a poziomem uzyskiwanych cen hurtowych. W ostatnich latach zależność między tymi zmiennymi staje się mniej wyraźna, m.in. z powodu powstania dużych kanałów zbytu,

Podsumowanie rynku karpia w Polsce

5. Ostatnie lata przynoszą duże zmiany na krajowym rynku karpia:

- a) następuje zwiększenie sprzedaży poza okresem grudniowym,
- b) w sklepach wielkopowierzchniowych i w dyskontach sprzedawany jest wyłącznie karp przetworzony, świeży i pakowany w MAP,
- c) sprzedaż żywego karpia utrzymana została głównie w gospodarstwach rybackich oraz na bazarach/targowiskach (zmniejszająca się z roku na rok liczba punktów). Wobec powyższego obserwuje się dynamiczny rozwój sprzedaży bezpośredniej i lokalnej,

Podsumowanie rynku karpia w Polsce

6. Przebieg sprzedaży karpia w ostatnich dwóch latach pozwala mówić o jego swoistym renesansie i możliwościach zwiększenia sprzedaży tego gatunku,
7. Istnieje konieczność corocznej promocji karpia, wprowadzania nowych, innowacyjnych produktów. Kwestia dopracowania jakości oferowanego przetworzonego karpia jest wręcz strategiczna, gdyż od wyglądu, smaku i sposobu pakowania zależeć będzie przyszłość i popularność tego gatunku wśród młodego pokolenia.

Dziękuję za uwagę